

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500 —; pentru particulari Lei 400 —; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300 —. În străinătate Lei 800 —. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6 —

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Lipsa de numerar. — Agricultura la răspântie. — O problemă de deslegat. — *Cronica:* Prea multe legi.

Lipsa de numerar.

Se pare, că toată lumea a căzut de acord asupra stabilirii, că în țara noastră, în afară de efectele economice postbelice, generale în întreaga Europă, și de prostiile făcute de noi înșine, etc. criza generală se datorește lipsei capitalului mobil, adică lipsei de bani. Deși nu suntem, și nici nu poate fi nimeni de părerea, că o abundență de numerar nu ar atenua criza de la noi, unde avem la dispoziție cantități enorme de materii prime și nici brațul de muncă nu lipsește, totuși suntem dispuși să credem, azi, că lipsa banului nu este piedeca principală, în calea reînviării economice a țării. Banul singur nu produce valori, acestea sunt rezultatul unei munci inteligente și conștiente. Banul nu este nici măcar baza afacerilor sănătoase, căci acestora trebuie să le premeargă producția. Speculanții nu pot produce valori durabile; rezultatul speculei se risipește tot așa de ușor, precum s'a produs.

Spunem aceasta nu pentru a deștepta interesul cetitorilor noștri, — împovărați de grijile zilei, — asupra unor chestiuni de actualitate, prin afirmațiuni paradoxale, ci dăm expresie unei convingeri serioase, cu gândul de a arunca sămânța unei idei, care aprofundată poate să dea rezultate fecunde. Prea ne complacem într-o pasivitate orientală, când datoria noastră de români, este de a contribui cu muncă intensă și stăruitoare la punerea bazei

existenței noastre materiale, și prin aceasta la consolidarea economică a țării însăși. Vorbim cu o ignoranță adorabilă de bogățiile naturale ale țării noastre și de posibilitățile de exploatare a lor, iar inițiativa particulară, chemată să le pună în valoare, nu există. Așteptăm ca totul să facă și întreprindă statul, iar noi să devenim cu toții funcționarii lui, bugetivori la infinit. Despre comerț și industrie avem idei grotești, în străinătate călătorim pentru a ne risipi averea sau a ne consuma veniturile, și nu pentru a împrumuta idei de realizat. Ori acolo am avea de văzut lucruri folositoare, cari la noi s'ar putea înfăptui cu mai puține eforturi, căci aici fiind un teren neexploatat nu avem să ne luptăm cu concurența. Din pildele altora ar trebui să luăm curaj, și să ne punem și noi pe lucru, căci ca și Români liberi, avem nu numai posibilitatea desfășurării unei activități vaste, ci datoria patriotică de a ne duce țara la înflorire și bunăstare. Ori această bunăstare nu se poate ajunge cu cariere de funcționari de stat, cu cariere de consum.

În lipsa spiritului de inițiativă pe terenul economic, chiar și capitalul, pe care îl avem, e prea mult. Azi băncile se plâng, că dispun de cantități prea mari de numerar. Adevărat că azi sunt scumpi banii, și degringolada valutară a diminuat forța financiară, a unor bănci, sub puterea de a-și câștiga spesele de regie, iar o scădere a etalonului dobânzilor de azi le-ar condamna la pieire, dacă s'ar avea însă drept scop dezvoltarea conștientă a unei activități productive, s'ar găsi posibilități de reducere a dobânzilor într-o măsură conve-

nabilă producției! Dar la noi această activitate este inexistentă. Dacă vre-un strein vine cu planul și cu paralele, noi românii ne mulțumim cu un loc în vre-un Consiliu de Administrație, primit pentru legături, ce le putem procura streinului, și nu ne mai interesează restul. Cercetăm regulat cafeneaua, sau facem politică, cu un cuvânt dezvoltăm o „activitate” improductivă. Fiindcă mai mult ori mai puțin în provincia noastră 60—80% din intelectualii noștri trăiesc din bugetul Statului, acum când i-a izbit pe aceștia „curba”, înjură și cârtesc, trăgând concluzii tragice cu privire la vitalitatea neamului, sau dezastruoase pentru viitorul țării. Dacă viitorul neamului și al țării se sprijină pe astfel de trântori neputincioși, prevestirile lor poate că se și realizează. Noi văzând care e cauza acestor anomalii avem datoria de a sbiciui oamenii și a le desvâli păcatele, împintându-i la eforturi mai vrednice de ei și mai ales de viitorul acestei țări minunate.

Nu trebuie să ne oprim în fața lipsei numărării, ca și o oștire în fața unui pod distrus, ci dacă voim cu adevărat să biruim, și să asigurăm urmașilor noștri acest scump patrimoniu: patria, trebuie să căutăm și să găsim posibilitatea de a trece peste dificultățile momentului. Prin muncă serioasă și stăruitoare se poate obține mai mult și mai trainic, decât cu bani, fără muncă.

P.

Agricultura la răspântie.

Depresiunea economică. — Haosul măsurilor de îndreptare. — Transformarea actualului sistem de cultură agrară și a cadrelor de drept. — Transiția fără sgudivit. — Colaborarea statelor agrare din Europa centrală. — Soluții de circumstanță. — Agricultură noastră în raport cu criza mondială. — Importanța agriculturii pentru dezvoltarea statului nostru. — Potențarea producției agrare. — Raționalizare și mecanizare. — Efectele reformei agrare. — **Colectivizarea ca problemă de stat.** — Norme de colectivizare

De Dr. Ioachim Toleiu.

Depresiunea economică, provocată de excepționala depreciere a produselor noastre agricole, este tot mai apăsătoare, tot mai gâtuitoare. Curba de sacrificii ca consecință în bună parte a tragediei agriculturii noastre face tot mai devastatoare ravagii în domeniul moral și sufletec.

Clocotul de nemulțumiri se întinde dela sate la orașe, dela plugărime trece ca o lavină la pătura noastră intelectuală, care reprezintă forța de galvanizare și conservare a conștiinței noastre naționale.

Perspectivile sinistre proiectate de greutățile prezentului pe ecranul viitorului îmbracă tot mai mult formă de pericol național.

Haosul de diagnosticuri și rețete de salvare, cari se bat în capete, dovedesc cu prisosință temperatura urecată provocată de nevroza generală.

O lipsă de directivă unitară, o lipsă de orientare se vede pe toată linia, care se manifestă în continue experimentări și în măsuri pripite și incoherente.

Nu măsuri șovăelnice, nu expediente de cârpeală ne trebuiesc nouă ci gesturi dictatoriale de înfăptuiri eroice, amăsurate pericolului care ne amenință.

Căci iată despre ce este vorba:

Pentru a putea salva agricultura noastră amenințată de falimentul în perspectivă se impune transformarea din temelii a actualului sistem de producție agrară, cu întreg cortegiul de consecințe în domeniul cadrelor de drept.

Este vorba adecă de a înlocui actualul sistem de proprietate și producție individuală cu sistemul de producție colectivă, sau mai bine zis de a afla mijloacele pentru împăcarea micii proprietăți cu randamentul potențat al mării proprietăți, de a trece neobservat dela forma de cultură pe minuscule petece de pământ la forma marilor întinderi de cultură unitară.

Realizarea acestei reforme gigantice este egală cu o revoluție economică și socială și *problema cea grea este de a înfăptui această revoluție epocală pe cale pacinică, fără vărsare de sânge!* Transformările radicale se vor produce în mod inexorabil și fără voia noastră, căci ele sunt o necesitate inplacabilă a evoluției omenești. Datoria conducătorilor actuali ai neamului nostru este să prevină sgudivirile catastrofale *pregătind căile legale* pentru o treptată și liniștită adaptare la necesitățile imperative ale vremii!

Furtuna dela răsărit se anunță tot mai amenințătoare și simțul nostru de conservare etnică ne dictează să pre-

gătim de cu vreme parafulgere pentru captarea și conducerea descărcărilor dezastroase...

Poporul nostru a știut și în trecut să realizeze marile schimbări istorice fără cataclisme sociale.

Desființarea iobăgiei și eluțarea libertăților cetățenești, înstăpânirea proprietății individuale și marea reformă agrară au fost tot atâtea etape de realizări radicale fără revoluții sângeroase. suntem siguri că națiunea noastră cu tradiționalul ei simț al realităților tot așa va ști să înfăptuiască și *marea reformă a colectivizării*.

Cârmuitorii statelor agrare europene (România, Ungaria, Polonia, Bulgaria și Iugoslavia) prezintă criza agrară din țările lor drept consecință firească a crizei mondiale, care la rândul ei a fost deslănțuită de supraproducția marilor state transoceanice (Brazilia, Argentina, Canada, Australia) exportatoare de cereale, și mai recent și de supraproducția agricolă din Rusia sovietică, care a dus la așa numitul „Dumping” rusesc, (citește „Dömping”) adevărat la vânzarea — afirmative sub prețul de cost.

Sovietele au contestat caracterul de „dumping” al exportului lor de cereale spunând că ele prin sistemul de colectivizare ar fi în stare să producă neasemănat mai ieftin decât celelalte țări agrare europene în cari finanțează sistemul miciei proprietăți.

Țările agrare prezentând criza lor ca o urmare a crizei mondiale, deci a unui factor independent de voința lor, încearcă să deplaseze cauzele dela stările lor interne pe planul politicii internaționale și salvarea lor comună o caută într-o organizare de apărare sub egida Genevei. Astfel se explică interminabilele conferințe agrare și eforturile de a câștiga și statele industriale pentru dreptatea cauzei lor.

Până la înfăptuirea — foarte problematică — a organelor de autoapărare în contra supraproducției transoceanice și sovietice, micile state din Europa centrală recurg la sistemul stupefiantelor, la petecirile de circumstanță. Preconizează conversiunea datoriilor agricole, ridicarea forțată a prețurilor cerealelor (care în America a dat faliment) și în-

deosebi astuparea golurilor bugetare cu capitaluri împrumutate din străinătate. — Toate aceste state strămtorate se mângâie cu speranța, că echilibrul între producție și consumație va reveni mai curând sau mai târziu și atunci criza va lua sfârșit, normalizarea urmând dela sine. Deci până la această revenire la normal sunt suficiente și măsurile cu caracter de provizorat. Așa argumentează conducătorii țărilor bântuite azi de groaznică criză agrară.

Fără a fi inițiat în tainele științei economice — cari au cam dat greș — în timpul de după războiu — prin logica de fier a discernământului oricare laie poate vedea, că cauzele crizei sunt mult mai adânci și totodată prin puterea intuiției poate afla soluțiile cele mai potrivite.

Din noianul de discuții cari s'au încins asupra crizei economice actuale, *s'a cristalizat un incontestabil adevăr paradoxal și anume, că cu toată supraproducția statelor agrare de peste ocean, noi totuși trebuie, pentru a ne salva agricultura, să ridicăm randamentul cantitativ și calitativ al producției noastre agrare.*

Urmarea logică a invaziei cerealelor din țările transoceanice ar fi ca noi să nu mai producem grâu și alte cereale, cari și așa sunt în prea mare abundență pe piețele europene. S'au și exprimat propuneri în sensul acesta.

Și totuși nu aceasta este situația ce trebuie să urmărim noi! Este cert, că producția agricolă va scădea în ritm lent și treptat până la restabilirea echilibrului cu cerințele consumației.

Dar noi tocmai pentru vremile normale din viitor trebuie, să ne pregătim. Căci concurență pe piețele streine și și atunci va exista și noi trebuie de pe acum să pregătim condițiuni egale de a putea concura cu produsele statelor de peste ocean. Și aceasta nu se poate imagina decât prin ridicarea cantității și calității producției noastre agrare.

Noi nu suntem în situația de a abandona sau neglija agricultura noastră, fiindcă acest ram de producție națională e însăși rațiunea de a fi a statului nostru.

Nu ne putem închipui o propășire și consolidare a României întregite fără consolidarea și propășirea agriculturii.

Soarta statului nostru este deci strâns legată de aceea a agriculturii.

A trebuit să vină desperarea generală de azi provocată de o grozavă sincopă a agriculturii noastre, ca și cei mai fanatici propoveditori ai creșterii industriei și comerțului național să se convingă că fără o agricultură prosperă, nu există nici industrie nici comerț național. Ambele branșe se razimă pe agricultură de două ori: ca pe o resursă de materii prime și ca pe un debușeu pentru plasarea mărfurilor industriale. O bună parte a industriei noastre este directă anexă a producției agricole (fabricile de zahăr, de spirt, de piele etc.). În unele țări ca de pildă în Franța agricultura și industria s'au egalat, echilibrul între ele este perfect, dar la noi preponderanța agriculturii este indiscutabilă. Într-o țară în care 80% din populație trăiește de pe urma agriculturii nici nu se poate imagina o abandonare a acestei resurse de venituri și de existență. Abandonarea sau și numai neglijarea ei ar însemna să importăm și cereale pentru populația dela sate — cum am și importat câțiva ani după războiu — dar de unde am plăti atunci aceste cereale dacă nici industrie excedentară nu avem?!

Menținerea agriculturii fiind deci o necesitate națională, trebuie să o punem în situația de a putea trăi și propăși. Soluția este simplă și exclusivă: *colectivizarea și mecanizarea*. Orice altă soluție ar fi o măsură de cârpeală cu caracter vremelnic, fără efecte radicale.

Mecanizarea sau industrializarea agriculturii este un imperativ al legilor cari cârmuesc progresul evolutiv al omenirii. Orice popor care nu ține seama de aceste legi imperative, va fi strivit fără milă și scos din marea societate omenescă.

Aici zace adevărata cauză a crizei noastre agrare. — În jurul nostru cuceririle geniului omenesc, cari tind spre subjugarea și exploatarea puterilor naturii în favorul progresului omenirii au făcut un salt uriaș în direcția biruinței totale a omului asupra naturii, dar noi în domeniul economiei agrare am rămas înapoi cu cel puțin o jumătate de secol.

Azi când exploatarea cu ajutorul mașinilor a dovedit că se poate produce de zece ori mai mult decât cu forța bra-

chială și animalică, ar fi o sinucidere a rămânea și pe mai departe pe lângă sistemul primitiv moștenit din moși și strămoși.

Tămăduirea agriculturii se face numai prin raționalizare și mecanizarea este condiția sine qua non a naționalizării. Acesta este iarăși un adevăr devenit banal.

Dovada au făcut-o toate acele state cari azi prin supraproducția lor ne-au strivit în concurența europeană.

Mecanizarea fiind o necesitate peste care nu se mai poate trece, se impune căutarea condițiilor pentru punerea în funcție a acestui sistem avansat.

Și aici ajungem la problema transformării actualului mod de cultură și la modificarea actualelor cadre de drept în care se mișcă agricultura noastră.

Fără schimbarea structurii juridice a proprietăților agricole nu se poate aplica mecanizarea ca instrument indispensabil al raționalizării.

Mica proprietate fărămișită în parcele minuscule de câte un jugăr și jumătate de jugăr, nu este proprie cultivei mecanice.

Efectele mecanizării — sau industrializării — numai pe întinderi mari se pot valorifica pe deplin, doar nu se poate cumpăra mașini agricole pentru fiecare petec de pământ.

Raționalizarea agriculturii înseamnă utilizarea acelor avantagii pe cari le oferă în domeniul capitalismului industrial fabricația prin forțe concentrate, fabricația „în serie“.

Sub acest raport raționalizarea agriculturii ne înfățișează o formă specifică a capitalismului. Procurarea de mașini costisitoare reclamă însemnate investiții de capital care nu se poate achiziționa decât prin concentrarea micilor gospodării.

Capitalismul ca o potențare a energiei productive prin concentrarea și colaborarea mai multor forțe — este o lege firească a progresului economic. Astfel se explică că el a învins toate dogmele marxiste și chiar și bolșevicii cari au pornit la exterminarea capitalismului au sfârșit prin a se supune și ei legilor implacabile ale acestui prea puternic factor de economie și progres, pe care îl

aplică azi, atât în industrie, cât și în agricultură, în aceasta din urmă în formă de colectivizare.

Am ajuns însfârșit și noi să constatăm falimentul micii proprietăți, dezastrul micilor gospodării fărânești, cari au format punctul cardinal în programul de guvernământ al tuturor partidelor noastre de după războiu. Azi toată lumea este convinsă că felul în care a fost înfăptuită la noi reforma agrară a fost o adevărată crimă împotriva economiei noastre naționale. Mare parte din greutățile postbelice își au origina în această reformă epocală, realizată cu metode demagogice.

Nu e mirare că partidele noastre nu cutează să arate cu hotărâre adevărata cauză a crizelor economice, căci ar însemna să recunoască propria lor greșală, ar însemna să admită ca întreaga lor operă de căpetenie să se prăbușească ca un castel-jucărie, construit cu dibăcia și naivitatea unui copil.

Și totuși va trebui să se desmeteească și să înceapă opera de îndreptare, extinzându-și acțiunea și la celelalte mici proprietăți, cari n'au format obiectul exproprierii. Căci să nu se uite că sub raportul productivității starea primitivă a existat la noi și înainte de expropriere, dar în măsură mai redusă, marile latifundii micșorând efectele micilor proprietăți. Reforma agrară deci nu este singura cauză a crizei, dar a agravat-o în măsură considerabilă.

Problema ce se pune acum este:

Cum s'ar putea face o radicală corectură în efectele reformei agrare, și în genere în actuala structură a proprietății și cultivei agricole, fără ca reforma să însemneze întoarcerea la marea proprietate?

Căci este în afară de orice îndoială că ideologia individualistă a poporului nostru nu ar admite cu rușinea capului o deposedare, o despuiare de avutul lui.

Reforma agrară a fost o dreptate socială și acum nu se poate trage peste ea cu buretele fără a ne teme de consecințele dezastruoase. Noua reformă trebuie astfel înfăptuită ca ea să nu ultragieze nici simțul de dreptate socială, nici afecțiunea fanatică pe care țărănul nostru o are pentru glia lui.

Reforma nouă va trebui deci să fie un compromis între exigențele etice ale

proprietății individuale și efectele economice ale mării proprietăți.

Și soluția nu poate fi alta decât exploatarea în comun, adică colectivizarea forțată a folosinței, după metoda sovietelor, dar fără a copia această metodă și fără a accepta bineînțeles și ordinea lor socială și morală. Cu un cuvânt să învățăm dela bolșevici, dar fără a ne bolșeviza și noi!

Principiul cooperatist tinde și el spre exploatarea comună, dar nu este apt pentru a întemeia pe el o reformă radicală, fiindcă îi lipsește o condiție esențială: *obligativitatea.*

Cârmuitorii noștri trebuie deci să înfăptuiască mai întâi cadrele de drept ale sistemului colectivist. În acest scop va trebui restrâns dreptul de proprietate, dreptul de dispoziție absolută asupra pământului. Aceasta restrângere se poate face și în marginile constituției actuale, întemeiată pe inviolabilitatea proprietății individuale, fiindcă funcțiunea socială a dreptului de proprietate este recunoscută și de sistemul individualist care pentru utilitate publică admite nenumărate îngrădiri ale dreptului de proprietate. Chiar și reforma agrară a fost o îngrădire a proprietății — „pentru utilitatea națională“.

Forma cea mai potrivită va fi deci o creiere de indiviziune, în care fiecare proprietar va aduce — ca un aport personal — pământul lui actual.

Din nenumăratele părți se vor forma prin urmare table întregi după condițiunile de teren, și vor fi supuse felului de cultură care va corespunde mai bine cu condițiunile climatice, și topografice. — La șes se vor forma de pildă unități uriașe de arători, fânași, etc. iar la deal: vii, păduri, pășuni, etc. Intravilanțele cu grădinile ar rămânea în exploatare individuală ca și până acum, în afară de planul de colectivizare.

Fiecare proprietar va păstra cota-parte din pământul colectivizat, contribuind cu muncă și capital la exploatarea în comun și împărțându-se din veniturile pământului în proporția cotei părți și a capitalului adus ca aport.

Din cei trei factori ai producției: natura, muncă și capital, cei dintâi doi factori ar fi dați în cotele părți de proprietate aduse în fondul comun și în munca personală a proprietarilor.

Capitalul care va fi investit în mașini agricole și în regia de exploatare și de desfacere va trebui să-l aducă tot coproprietarii. Și este sigur că mai ușor se vor putea câștiga împrumuturi pe moșii mari, decât acum pe porțile și porțiuni de $\frac{1}{2}$ —1—2 jugăre. Realizarea creditului agricol nu va mai întâmpina nici o greutate serioasă.

Sunt sigur că țăranii noștri vor accepta bucuros acest sistem de colectivizare, când li se vor explica toate avantajile: ridicarea productivității, posibilitate de credite ieftine, rentabilitatea desfacerii etc.

Dacă, statul nu vrea să procedeze la colectivizarea forțată pe toată țara deodată, ar putea face deocamdată numai încercări în anumite regiuni ale țării cu titlu de experimentare.

Am schițat problema numai în linii generale. Am dori ca ideia să prindă teren și să formeze un obiect de preocupări serioase ale guvernelor noastre.

Prin discuțiuni ample și serioase se vor afla desigur soluțiile cele mai potrivite.

Problema este cea mai actuală și cea mai importantă problemă de stat și ea se poate încadra și în planul de refacere pe cinci ani.

O problemă de deslegat

Luăm din bilanțul publicat pe 1930, al unei bănci minoritare din provincie (Ardeal) următoarele cifre (rotunzite).

Activ.	Contul Bilanț pe 1930.		Pasiv.		
	Lei	b.	Lei	b.	
Casa	3000.000	—	Capital și rezerve	22.200.000	—
Imprumuturi (avansuri)	55.600.000		Depuneri și reeseont	33.000.000	—
			Beneficiu net	3.400.000	—
	<u>Lei 58.600.000</u>			<u>Lei 58.600.000</u>	

Pierderi. Cont. Profit și Pierdere Profit.

	Lei	b.	Lei	b.	
Cheltuieli generale cuprinzând: administrație, salarii și impozite	4.400.000	—	Dobânzi	7.800.000	—
Beneficiu net	3.400.000	—			
	<u>Lei 7.800.000</u>			<u>Lei 7.800.000</u>	

Cu alte cuvinte: Banca respectivă a avut la dispoziție în anul 1930, un capital de ruliment de Lei 55.200.000— (fonduri proprii, depuneri și reescont) pe care l-a plasat în afaceri active, cum va fi știut mai bine și la încheierea socotelilor pe anul 1930, având o regie de Lei 4.400.000— arată un beneficiu net de Lei 3.400.000—.

Problema este:

1. Ce procent mediu a plătit acea bancă deponenților săi în cursul anului 1930?

Și 2. Ce procent mediu a încasat ea dela debitorii săi?

Pentru orientare notez, că din contul „Bilanț“, de mai sus, lipsesc numai conturile de ordine și câteva sume cu totul neînsemnate, cari nu alterează aproape întru nimic problema. Contul Profit și Pierdere este identic cu cel publicat de bancă, doar cifrele rotunzite. Dobânzile de depuneri nu sunt arătate la Pierderi, deci trebuie să presupunem că sunt înglobate în contul general de „Dobânzi“.

Rog pe On. cititori ai R. E. — colegi, contabili — să binevoiască a trimite răspunsurile lor la R. E., pe care iarăși o roagă să binevoiască a le publica. Cred că nu vor fi fără interes.

Un contabil.

CRONICA.

Prea multe legi! Cu prilejul inaugurării anului al șaselea al Consiliului legislativ, primul-președinte al acestui Consiliu, dl Al. Gane, a prezentat, în discursul său inaugural, câteva date interesante asupra supraproducției fabricii de legi a patriei noastre. În ultimii 5 ani, dela înființarea sa, și până inclusiv 1930, Consiliul legislativ și-a dat avizul conform îndatoririlor sale constituționale, asupra a nu mai puțin decât 1140 de proiecte de legi și de regulamente.

În mediu 228 de legi pe an. Revine deci pe fiecare zi de lucru, dacă vom detrage din 365 zile, Duminicile, sărbătorile și vacanțele, o lege. Prea multe, atât de multe, încât nici nu pot fi consumate, nici de specialiștii juriști și cu atât mai puțin de alți interesați.

„ARMONIA”, cassă de economii, soc. pe acțiuni — Cincul.**CONVOCARE**

P. T. Domnii acționari ai cassei de economii „ARMONIA”, soc. pe acțiuni Cincul se învătă în sensul §§-ilor 14—27 din statute la

a XXVII-a adunarea generală ordinară

care se va ține în Cincul la 28 Februarie 1931, la 10 ore a. m., în localul Institutului.

Program:

1. Raportul Consiliului de administrație;
2. Prezentarea Bilanțului încheiat la 31 Decembrie 1930;
3. Distribuirea profitului curat,
4. Alegerea alor 2 membrii în Consiliu;
5. Eventuale propuneri;

Domnii acționari, cari voesc a participa la aceasta adunare generală în persoană, sau plenipotențiați, sunt rugați a-și depune la cassa societății, sau la „Furnica” cassă de economii în Făgăraș, acțiunile și procurile, cel puțin cu o zi înainte de adunarea generală.

Consiliul de administrație.

Activa.		Contul Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1930.		Pasiva.	
	Lei	b.		Lei	b.
Cassa	213.332	—	Capital societar	1.000.000	—
Escont	8.695.577	—	Fondul de rezervă	472.200	—
Co. crt. particulari	2.389.512	— 11.085.089	Fond de pensuni	318.500	—
Participațiuni	400.000	—	Fond filantropic	5.576	— 796.276
Efecte	120.000	—	Reescont	925.250	—
Mobilier	1	—	Co. crt. bănci	565.842	— 1.491.092
Edificiul	140.000	—	Interese transitorii		— 142.700
Realități de vânzare	200.000	—	Dividende neriditate		— 9.600
Realitățile fondului de pensuni	300.000	—	Depuneri spre fructificare		— 8.874.649
		—	Profit net		— 144.105
		—			— 12.458.422
		—			— 12.458.422

Debit.		Contul Pierdere și Profit încheiat la 31 Decembrie 1930.		Credit.	
	Lei	b.		Lei	b.
Interese fond. de rezervă	22.200	—	Interese de escont	1.237.204	—
„ „ „ pensuni	18.042	—	Interese de Co. crt.	325.710	— 1.562.914
„ „ la depuneri	1.022.126	—	Venit dela efecte		— 12.233
„ „ la rescont	97.097	— 1.159.465	Chirie		— 13.200
Spese de birou	47.208	—	Provizii		— 60.709
Salare	120.000	—			—
Impozite	178.278	— 345.486			—
Profit net		— 144.105			—
		—			— 1.649.956
		—			— 1.649.956

Cincul, la 31 Decembrie 1930.

MEMBRII CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE:

Ioan Ștandru m. p., președinte. Moise Buiton m. p. Nicolae Fleșeriu m. p. Moise Brumbescu m. p.
Ioan Bugneriu m. p. Dionisie Stănuț m. p. Ioan Baștea m. p.

Subsemnatul Comitet de supraveghere am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu cu registrele institutului purtate corect, deci Vă rugăm a da absolutul Consiliului de Ad-ție și Comitetului de supraveghere pe anul 1930. — Privitor la împărșirea profitului curat, aprobă întru toată propunerea Consiliului de administrație făcută în conformitate cu § 45 din statute.

Cincul, la 15 Ianuarie 1931.

Alexandru Șerban m. p., președ. Ioan Brumbea m. p. Ioșif Baștea m. p. Ioan Geamăn m. p. George Frâncu m. p., contabil au t.

„FURNICA“, cassă de economii, societate anonimă, Făgăraș.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai cassei de economii, „FURNICA“, societate anonimă în Făgăraș, se invită prin această în virtutea art. 19 din statutele societății, la

a XLVII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Făgăraș, Sâmbătă la 28 Februarie 1931, ora 11 a. m., în sala de ședință a institutului.

Obiectele:

1. Raportul anual al Consiliului de administrație, Bilanțul anului 1930 și Raportul cenzorilor;
2. Distribuirea profitului realizat;
3. Alegerea, conform art. 35 din statute, a 3 membri în Consiliul de administrație, în locurile devenite vacante;
4. Alegerea comitetului de cenzori pe termen de trei ani;
5. Stabilirea jetoanelor pe anul 1931;

Făgăraș, la 1 Februarie 1931.

Consiliul de administrație

Domnii acționari, cari în sensul art-lor 22 și 23 din statutele societății, vor avea a participa la această adunare, în persoană sau prin împuterniciți sunt rugați a-și depune acțiunile și procurile la cassa societății sau la „Albina“ institut de credit și de economii Sibiu și la Sucursalele sale, cel puțin cu o zi înainte de adunarea generală.

Active.

Bilanț la 31 Decembrie 1930.

Pasive.

		Lei	b.			Lei	b.
Cassa numărar în Lei	3.183.386			Capital Societar		10.000.000	
Cassa numărar valută streină	3.603.583			Fond de rezervă	3.250.000		
Monete	282.655			Rezerve pt. creanțe dubioase	1.000.000		4.250.000
Cecuri	22.330			Fond de pensuni			1.800.000
D'sponibilități la bănei	137.6078	8.493.002		Dep. spre fructificare în Lei	93.828.104		
Credite în cont curent	14.777.60			Dep. spre fruct. în valută streină	23.262.445		117.030.549
Cambii	65.575.703			Reescont			3.983.350
Cambii cu acop. hipotecară	20.634.593			Dividendă neridicată			18.800
Imprumuturi în valute streină	19.658.862	120.646.798		Diverși creditorii			1.854.294
Efecte publice și acții		5.212.278		Interese transitorii anticipate	1.700.000		
Diverși debitori		682.431		Impozite neachitate	459.626		2.159.626
Casele institutului (4 imobile)		6.000.000		Profit net			2.432.079
Realități de vânzare		2.312.556					
Mobilier		247.60					
		143.594.08					143.594.698

Debit.

Contul Profit și Pierdere.

Credit.

		Lei	b.			Lei	b.
Interese plătite la:				Interese încassate dela:			
Depozite spre fructificare	8.822.807			Credite cambiale	9.564.684		
Reescont	622.38	9.445.645		Credite cametale cu asig.			
Salare	1.515.716			hipotecară	2.725.649		
Jetoane	207.807	1.723.316		Imprumuturi în valută streină	183.905		
Spese	373.521			Credite în cont-curent	2.701.838		
Impozite	1.700.50	2.074.471		Efecte și acții	498.354		15.674.440
Rezerve pt. creanțe dubioase	1.000.000			Venite dela monete			234.025
Amortizări din realități	100.000	1.100.000		Chirii			21.280
Profit net		2.432.079		Proviziuni			45.763
		16.775.51					16.775.511

Făgăraș, la 31 Decembrie 1930.

Matei Iuga m. p., director executiv.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Andrei Mieu m. p., președinte.

Ioan Vătășianu m. p.

Nicolae Borzea m. p.

Gavrilă Cornea m. p.

Ioan Grecu m. p.

Constantin Popp m. p.

Costil Toma m. p.

Subsemnații cenzori am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și consonanță cu registrele societății.

Făgăraș, la 1 Februarie 1931.

Clemente Grama m. p., președinte. Dr. Gheorghe Cornea m. p. Nicolae Vijoli m. p. Nicolae Aron m. p. Ioan Rebegea m. p.